

Folkethingets Forhandlinger.

1673. 3. Bsh. af Forst. l. Finantslov f. Finantsaaret fra 1. April 1873 til 31. Marts 1874.

ligheder, paa ingen Maade men at det rette Lillids- og Kjerlighedsforshold kunde blive farvet, kunde faae Anstrøg af noget Andet, vilde være i høieste Grad farligt for den Statsordning, hvorunder vi leve og skulde befindes os lykkelige under. Thi det er netop Sagen, at vore ærede Konervative ere i Virkeligheden revolutionære ved deres Stillestaen. Faktisk vilde de blive det; thi jo længere de fastholde deres Stilstands-Standpunkt, jo mere Revolutionært vilde de føre ind selv i befindende Borgernes Sind og Tanker. Paa den anden Side blive vi samtidig betegnede som de Konervative af det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds (Frederiksen), og jeg optager Ordet. Ja, vi ere de Konervative gennem vore Fordringer paa befindende Fremskridt, idet vi altid vilde fastholde Kernen i det Bestaaende. Her gjør jeg opmærksom paa, at det har en ikke ringe Betydning, om man anerkender Demokratiet her i Landet i den Skikkelse, hvori dette Demokratiet befinder sig. Det er en ganske anden Skikkelse, Demokratiet, eller, som de Herrer behage at kalde det, Radikalismen, — et ganske færegent Udtryk — har her til Lands end det har i andre Lande, idet det her knytter sig for en væsentlig Del til de mere og mindre besiddende — ofte meget besiddende — Dele af vort Samfund rundt omkring i det hele Land, og det fuldt saavel paa Landet som i Byerne. I de Lande, hvor Revolutioner ofte finde Sted, har man i alt Fald ikke et saadant Demokrat. Dette er det i færegen Grad værd at lægge Mærke til, idet man kan være sikker paa, at naar det Demokrat, vi have her til Lands, ikke vænnes fra sit Ansvar, men der gives det Net til at have sit Ansvar — det Ansvar enhver fri Borger i et frit Land har — og faae det fyldestgjort, saa vil det, hvilke Bevægelser der end kunne foregaa i den uhyre store Hovedstad eller andetsteds, beskytte os mod Omvæltninger. Men stiller man Befolkningen i Landet saaledes, at man i Grunden fordrer, at den skal paa Naade og Unaade undertaste sig et vist Regimente i Ummindeligbed, et Kjøbenhavns Regimente —, kan den Dag komme, da Bevægelsen i denne Hovedstad som i andre Hovedstæder pludselig tager et omvæltende Spring, og saa skulle vi adlyde Ordren fra denne store Hovedstad, adlyde Parolen ogsaa under saadanne Forhold! Det er det Farlige. Blive vi derimod selvstændige og selvregierende, og finder den Rante Indgang hos enhver Borger fra Vesterhav til Østersø, hvad enten han er mere eller mindre Besiddende, da lever vor Frihed og det deraf betingede Fremskridt under Betingel-

100de Møde. Ordentlig Samling, 1872-73.

1674

ser, som ingenjomhelst Omvæltning, indre eller ydre, skal røkke. Jeg har fremstillet de Betragtninger, som have ledet mig til at anse det for rigtigt, at stemme imod Finantsloven, for at vi kunne komme ud af en Stilling, der ikke er behagelig for nogen af Parterne, ikke for ærede Herrer, ikke for os, og vistnok allermindst for Regjeringen selv. Skulde det ikke kunne gaa op for os, at det i Grunden vilde være det Heldigste for alle Parter, om man gav Regjeringen denne eklatante Leilighed til at gjøre et Forsøg — f. Ex. ved at adspørge Folket —, et klart og tydeligt Forsøg paa, hvorvidt Folket holder med den eller med dens Modstandere. Holder Folket med den, da vil den jo sidde i Kraft af det parlamentariske Princip og vil kunne fortsætte sin — efter de Herrers Mening — vel-signelsesrige Virksomhed for Landet. Vinder Regjeringen derimod ikke, nu vel, saa bliver der vel billigtvis det tilovers, at man kommer til at tage noget mere Hensyn til os. Jeg skal henviise til ærede Medlemmers Overveelse, om det ikke i Virkeligheden vilde være det Heldigste, om vi, ikke blot fra vor Side, men ogsaa fra deres Side — man behøver jo ikke at stemme over Motiverne — blev enig om at stemme Allesammen imod Finantsloven og derved give Regjeringen den eklatante Leilighed til at trække sig smukt ud af Forretningen eller at faae sin Stilling godkendt af Folket; derved vilde Intersjomhelst være i Stykker, Alt kunde alligevel gaa sin rolige, lovlige Gang. Vi staa jo i en vis Forstand paa samme Grund, vi ere fælles i Kjerligheden til Fædrelandet, til Loven og til god Orden, og dette fælles Grundlag samler os til Et, naar alvorlige Diebliske — ikke disse indbildte Historier om Bismarck — true vort Fædreland. Der er jo ingen Fare paa Jærde, fordi vi ikke ere enige om forskellige Reformspørgsmaal, men Faren fremtræder snarere, naar vi ikke ere enige om Maaden, paa hvilken de forskellige Meninger skulle ledes ind i et Spor, saa at Knuder kan løses. Det vilde være et overordentlig Fremskridt, om vi nu kunde blive enige om dette Middel til at søge Uenigheder paa en vis Maade løst. Efter min Mening var dette mere tappert end at søge Dækkemidler, det vilde være mere aabent og mere klart ligeoverfor Folket, og det er umuligt, at dette kunde styrte de Herrers Chance for at vinde Seier hos Folket. Naamlig skal jeg tillade mig at henviise denne Tanke til nærmere Overveelse af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (Rimestad). I Slutningen af Marts, da vi begyndte med gennem Dagsordener at søge konstateret, at der var en gennem de specielle Sa-